

POSTANOWIENIE

17 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 17 lutego 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.W.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z 5 czerwca 2025 r., I ACa 91/24,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

(M.T.)

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 5 czerwca 2025 r., wydanego w sprawie z powództwa E.W. przeciwko temu Bankowi o ustalenie i zapłatę.

Powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów SN z 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane

w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, z 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia SN: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15).

Istnienie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni skarżący łączy z rozstrzygnięciem: 1) czy art. 203¹ k.p.c. determinuje tryb i termin dla pozwanego na podniesienie okoliczności rzutujących na istnienie lub wysokość wierzytelności powoda związanych z dokonaniem potrąceniem, w sytuacji gdy to powód dokonał potrącenia swojej wierzytelności objętej pozwem z wierzytelnością wzajemną pozwanego?; 2) czy aktualne przepisy procesowe obligują sąd do badania i uwzględniania kwestii materialnoprawnych i ustaleń faktycznych rzutujących na istnienie lub wysokość wierzytelności powoda związanych z instytucją potrącenia wyłącznie w przypadku skutecznego podniesienia przez pozwanego procesowego zarzutu potrącenia w trybie art. 203¹ k.p.c., nie różnicując sytuacji w zależności od tego, która strona dokonała potrącenia, czy też w sytuacji gdy potrącenia dokonuje powód poza postępowaniem, zaś obrona pozwanego polega na podniesieniu zarzutu nieistnienia roszczenia powoda?

Skarżący nie przedstawił argumentów na rzecz przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie zagadnienia prawnego czy w zakresie wykładni przepisu dotyczącego zarzutu potrącenia. Problematyka potrącenia była bowiem

wielokrotnie przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego, a sprawy dotyczące kredytów frankowych nie zawierają w tym zakresie istotnych odrębności odbiegających od zasad ogólnych (zob. postanowienia SN: z 23 kwietnia 2025 r., I CSK 1888/24, z 28 sierpnia 2025 r. I CSK 1967/25).

W odniesieniu do zagadnienia prawnego dotyczącego zarzutu potrącenia Sąd Najwyższy wskazuje, że Sąd drugiej instancji ustalił, iż pismem z 23 sierpnia 2024 r. pozwany wniósł o uwzględnienie nowej okoliczności zaistniałej po dacie wyrokowania przez Sąd Okręgowy, tj. faktu złożenia pozwanemu przez kredytobiorców oświadczenia o potrąceniu ich wierzytelności, w tym dochodzonych w niniejszej sprawie, z wierzytelnością Banku z tytułu kapitału kredytu udostępnionego w wyniku realizacji postanowień umowy wskazanej w podstawie faktycznej powództwa, co w ocenie pozwanego doprowadziło do umorzenia wierzytelności dochodzonej w sprawie. Niemniej, jak ustalił Sąd Apelacyjny, w przedmiotowym piśmie pozwany wniósł wyłącznie o dopuszczenie dowodu z dokumentu - kopii pisma powodów, nie zgłosił zaś formalnie zarzutu normowanego w art. 203¹ k.p.c. Oświadczenie o potrąceniu złożone przez powódkę wynikało z otrzymania od pozwanego wezwania do zapłaty. Powódka złożyła materialnoprawne oświadczenie na wypadek powództwa pozwanego opiewającego na wartość kapitału kredytu.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Ewa Stefańska

(M.T.)

[SOP]

